

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף מז-מז

הלכות ציצית ה' אות ח - טז

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-6171116

לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org

לקוטי הלכות או"ח דף כף מז - מז הלכות ציצית ה' אות ח - טז

דרך בירור המדמה מכל דבר בעולם

ר' נתן ממשיך ע"פ תורה תקעו תוכחה שכלל הציצית הוא כח השיר שיתער לעתיד, התוכחה של הצדיק שמחיה ומחזק. באות ר' בהלכה זו ביאר ר' נתן את ענין תיקון המדמה שהוא תיקון הבגדים, לענין התארים והשבחים שאנו משבחים את ה', ע"י שאנו מכירים את ה' מתוך העולם, שאנו יודעים מה מפחיד, מה גדול, מה הוא אוהב ומה הוא שונא ומה הוא צריך, שיש בזה הרבה דמיונות ונסינות. אך כשמברר המדמה, ומגביר את האמונה שהשי"ת נמצא בכל דבר, וצריך להתנהג בכל דבר בקדושה, שזה בירור המדמה והתגדלות הדעת, ואזי שומע את השיר שמזכיר את עצמו בדרך שיכול להמשיך עליו רוח של דעת, רוח נבואה, שיודע לברר את הטוב ולהכניע את הרע, שזהו יסוד גדול בעבודת ה'. ורבינו מסיים את המאמר שלזה צריך לבקש מאד מאד את האור של הרבי, לזכות לאמונה ברורה, לחיות עם אמונה מזוככת, להרגיש גדולת ה' בכלליות. וכן בפרטיות כשרואים את העולם, וכאשר משתמשים עם דבר מה של העולם, בכל דבר שמרגישים, כל מדה ומדה שזה נקרא בירור המדמה, שהוא התגדלות עבודת האדם יותר ויותר, ובזה זוכה להמשיך את הגאולה שלעתיד, להמשיך עוד חלקי השיר, ולחיות עם אמונה ברורה ומזוככת, ולהכיר את השי"ת.

איך העוונות נתהפכים לזכויות?

ח וזהו מה שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יז), מלמד, שנתעטף הקדוש ברוך הוא בשליח צבור וסדר לפני משה י"ג מדות של רחמים וכו', כי י"ג מדות של רחמים שגלה השם יתברך למשה אחר חטא העגל, זהו בחינת שגלה לו השם יתברך דרכי טובו ורחמיו וחסדיו המרובים שהוא מוחל עונות ברחמיו וחסדיו, בחינת נושא עון ופושע וכו' השי"ת מוחל וסולח, ואנחנו עושים תשובה, זהו היסוד שרבינו ור' נתן מגלים לנו, אהה, שה' מוחל וסולח ברוב רחמיו וחסדיו, זהו היסוד ההתקרבות להשי"ת בכל מקום. ועל -פן גלה לו מעטף בציצית, כשגילה את הרחמנות של ה', היה מעוטף כביכול בציצית שזהו המשכת הניגון והשיר של התוכחה שמחזיר בתשובה וגורם מחילת עוונות ומחיה את האדם בריח חודש, בראה חרשה, כי חוט של ציצית הוא בחינת חוט של חסד הנ"ל, שעל ידו מחילת כל העוונות, עד שהעוונות נתהפכין לזכויות ונותנין ריח טוב פנ"ל, שזהו יסוד של ההלכה הזאת, שהבגידות, הדמיונות, העוונות, נמחלים, ומה נעשה, נתהפכים לזכויות, שאדם לא היה יכול להתגבר במקום הזה, וזה נתהפך לזכות שע"י זוכים להפריד את עצמו מהרע יותר ויותר, ולהבין בדרכי בירור המדמה כמבואר ביסודות הבעש"ט, וכאשר הדברים מסוכנים ויש בהם ספקות, לכן ר' נתן מראה לנו את הדרך האמיתי איך ע"י אמונה והדעת שה' נמצא, אז שייך שאדם יזכה לבירור המדמה, והכל נמשך מסוד קדושת מצות ציצית, שר' נתן מסביר לנו באופן שגם אנחנו נוכל להבין, שציצית הוא קדושת מקיף העליון לתוך מציאות של המלכות למטה, כמ"ש רבינו שם בסוף לקו"ת סי' ח'.

וזהו שמתעטפין בציצית ביום הכפורים בכניסתו, כי עקר סליחת עונות הוא על -ידי בחינת ציצית, שהוא בחינת חוט של חסד הנ"ל: ובזה אנו צריכים להתעורר בכל יום, לזכור עוצם

הרחמים בכל בוקר, ועי"ז יכולים להתחדש ולגשת לתפילה, ולהתחדש ברברים המופלאים מאד, תוכחה דקדושה, השגחה וחידוש העולם, וכל מה שנתגלה בהלכה ובתורה הזאת.

ריח טוב מתוך הבגידות, שע"ז מהפך דמיון להשגות אלקות

ט) נמצא, שציצית הוא בחינת חוט של חסד, שהוא בחינת הקול המושקה את הגן ששם גדלים כל הריחות, כמ"ש ר' נתן לעיל שזהו ענין השיר והכנור של ע"ב נימין בגימ' חסד וכו' וזהו בחינת (בראשית כז) הקול קול יעקב, ועל-פן נאמר ביעקב (שם), "ראה ריח בני פריח שדה וכו'", כמבאר בהתורה הנ"ל ועתה בא וראה נפלאות ה', ר' נתן מגלה חידוש נפלא, כי שם במקומו בהפרשה הנ"ל, מבאר בבאר שרה הריח הטוב שנתגלה על-ידי קול יעקב הנ"ל, זה הריח נתגלה בבגדים ויקא, שזהו בחינת ציצית שהם תקון הבגדים על-ידי החוט הנ"ל פנ"ל, וזהו שכתב שם אחר שאמר 'הקול קול יעקב וכו'', נאמר, "וירח את ריח בגדיו וכו'" ריח בגדיו ויקא, כי עקר הריח שנתגלה על-ידי בחינת קול יעקב הוא בבגדים, בבחינת וריח שלמותיך וכו' ובהמשך מבאר שזהו תיקון בגי אדם הראשון, היינו תיקון השגת הרעת של האדם שלאחר החטא הוא יודע טוב ורע, והרבה דמיונות, צריך להוריד את כח הרמיון, ואורבה להפך הרמיון להשגות אלקות, שזהו תיקון הבגדים, כמבואר בזה המאמר שלזה צריך לחפש את רבינו מאד, שיביא אותנו לאמונה שלימה ותיקון המדמה, ולראות בכל דבר את השי"ת, שזה מה שר' נתן אומר כאן שזה נתגלה בבגדים דייקא. בבחי' ציצית שהוא תיקון הבגדים.

והעיקר למצוא ריח טוב בתוך הבגידות, היינו למצוא את ה' בתוך הבריאה, דומם צומח חי ומדבר, בתוך מה ששומעים, אוכלים, ורואים את העולם, בכל ענין שנכנס בלב, כעס, הקפדות, וגאווה, להפוך את זה לקדושה, שזה נקרא בגידות עם ריח טוב, וכל זה בכח הקול שמראה לנו איך רק ה' נמצא בזה. וכך שייך שכל אדם יכול להגיע לזה, ע"י אמונה פשוטה שבודאי ה' נמצא בזה, וכך יבא לתפילה והתחדשות השמחה בה'.

כי קול יעקב הוא בחינת חוט של חסד שהוא חוט של ציצית, שהוא תקון הבגדים, שהם בחינת חלוקא ורפגן לבושין ונשמתא, שנותן בהם ריח טוב וכו' פנ"ל: חלוקא דרבנן ולבושין ונשמתא הם המחשבות של האדם, ההרגשות שלו, ומצב המדרגה שלו, ולעיתים לבא, עיקר התכלית של האדם, הוא לתקן החלוקא דרבנן שלו, וזה ע"י שמתקן המדמה עם אמונה.

יעקב אבינו מתקן את חטא עה"ד ע"י הבגדים

י) כי הבגדים שלבש יעקב אז הם היו בגדי אדם הראשון שעשה להם השם יתברך אחר החטא, (עיין פרקי רבי אלעזר פרק כד), כמו שכתוב (בראשית ג), "ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם" ומאלו הבגדים שעשה השם יתברך לאדם, משם נמשכין כל הבגדים שבועולם, שלפחות יש איזה בגד לאדם, איזה מציאות של אמונה, איזה דבר שהוא נפרד מהרע, לא להיות בהמה ממש, וכל הבגדים שבועולם כלולים במצות ציצית שתלויה בבגדים, שהוא חיות ושרש ותקון כל הבגדים שבועולם, כי אחר החטא עשה להם השם יתברך בגדים שהם בחינת ציצית, כל בגד הוא בחי' ציצית, המשכת איזה רחמים שהם פלליות הבגדים דקדושה, כי עקר תקונם על-ידי בחינת הבגדים, שהוא בחינת ציצית, כי אדם הראשון פגם באכילת עץ הדעת, שעל-ידי זה הגביר מזונא דגופא, בחי' אכילה, בתורה ח' שם מובא שצריך להגביר מזונא ונשמתא על מזונא דגופא, אך ע"י חטא עה"ד התגבר מזונא גופא, ועי"ז נתגבר הקטנות

והבע"ד מבלבל ולא שייך להתקדש שכל זה נמשך על ידי בחינת (שם) והנחש היה ערום, שהתקון לזה הוא על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח, הוא כח הצדיק שמתקן השכינה, ומכניע הקליפות ומציא אותנו משם, זהו הכח של ר"ה של רבינו, ולימוד ספרי רבינו, שעל-ידי זה נמשך קול ה"ל המשקה את הגן, שהוא בחינת את קולך שמעתי בגן ואירא הנאמר שם זהו התיקון, לגבי מה שעובר עלינו בכל יום, שאנו צריכים להגביר מזונא דנשמתא גם כשעוסקים בפרנסה ואכילה, צריך להגביר את המחשבה שה' עשה את הדבר הזה, שאצטרך להתנהג כך בדבר הזה, כי אני צריך לברר את הדבר שבעוה"ז שהוא בתוך המדמה, לעשות ממנו שירה וברכה לה', ברכה על זה, ואח"כ בכח הזה אנו עושי סברכות ולומדים תורה וזוכים לברר המדמה יותר ויותר.

כך צריך כל אדם להגביר את המזונא דנשמתא, לצעוק להשי"ת, ולברך להשי"ת כראוי בברכה ראשונה ואחרונה, ובאמצע לכסוף לה' כמה שיכול, וצריך להזהר לא להיות שבור שהוא נופל, רק בקול המוכיח הראוי, כמו שרבינו מלמד באופן שנזכה להחזיק מעמד, כי אדם שנופל בדעתו ומתייאש, כי הקליפות שזברים אותו, אין לו דרך להתחזק בקדושת אכילהו ובתיקון המדות, כי עיקר התגברות מזונא דנשמתא על מזונא דגופא הוא רק בדרך קול המוכיח הראוי שמחיה את האדם, נו, תחטוף איזה תיקון, תחטוף איזה דיבור לה'.

וודם החטא היה משיג את השי"ת בלי לבושים ותארים, ואחר החטא עיקר עבודת תינו להפך לבוש עוה"ז לשבחים להשי"ת

וזהו שמדקדק עתה היטב אהה, איך ר' נתן מבאר הפסוקים ע"י דיבור של הרבי, באופן מפליא סיום הפסוק (שם), "כי ערום אנכי ואחבא" הינו שאמר אדם הראשון, כי ערום אנכי עתה, כי עכשיו אחר החטא הרגיש שהוא ערום, כמו שכתוב (שם), "וידעו כי ערומים הם" כי מקדם לא היו צריכין למלבושים כלל, כמו שכתוב (שם ב), "ויהיו שניהם ערומים וכו'" כי קדם החטא שעדין לא נפגם הדעת היו יכולים להפיר את בוראם יתברך בפנימיות הדעת ולא היו צריכין להתקרב להשם יתברך על-ידי לבושים ודקא, שהוא בחינת שבחים ותארים הבאים על-ידי המדמה, כי היו מפירים אותו יתברך עין בעין, כמו שיהיה לעתיד וכו', שיקים, "והיו עיניך רואות את מוריד ולא יכנף עוד מוריד" (ישעיה ל). שלא יצטרך להתלבש, בכיכול, בכנפי הלבושים.

ענין זה שלפני החטא היו משיגים את ה' בלי לבוש, כמ"ש רבינו שם בפירוש הפסוק בכסה ליום חגנו, כי אנו משיגים את השי"ת ברכי השגה ודעת את השם מתוך הבריאה ולבושים של עוה"ז, ה' עושה איתנו חסד, רואים גדולת ה', וכן יראה כשמתפללים לפניו על החסרונות ומודים על הישועות, זהו המדות, לבושים שאדם מהפך את מה שעובר עליו לדעת, והתקרבות לה'. אך לעתיד לבא כמו אדם לפני החטא, לא היה צריך לבושים להשגות אלקות, אלא היה עולים להשגות יותר ויותר נעלים וזכים, בלא המדמה, אלא עין בעין, שהזה"ק מפרש והיו עיניך בו, שלא יצטרך להתלבש בכנפי הלבושים.

אבל אחר החטא שפגמו בדעת ונתגרשו מגן עדן, ואין יודעין דרך עץ החיים, איך להשיג אלקות, איך לחיות ולהמשיך שפע משם עתה עקר התקון על-ידי בחינת מלבושים, שצריכין להתקרב אליו יתברך דרך כמה לבושים, שהם בחינת השבחים והתארים, שמתקרב לה' ע"י שלא עשני גוי, שלא עשני עבר, על שיכול לעמוד על הרגליים, להודות לה' על כל דבר, להפוך

את התארים של עוה"ז, לרוחניות, זה קשה, לכן צריך רק אמונה, לדעת בכלליות שבוראי ה' נמצא פה והוא עשה את הדבר הזה, שצריכין דיקא לסלק הדעת לסלק החכמה שחושב על עוה"ז ורוצה דעת דווקא יותר גדול, ואין לך את זה, ממילא אתה לא עושה כלום, שזהו תוכחה שוברת, לכן צריך לסלק הדעת שמבלבל, ולהתחזק באמונה שלימה, ולהתחזק באמונה שלמה, ולהרבות בדבורי אמונה, שהם כל השירות ותשבחות ותפלות ובקשות שאנו אומרים, כי עכשיו אי אפשר להתקרב להשם יתברך כי אם על-ידי אמונה, כאן ר' נתן מגדיר מהו אמונה, לומר שירות ותשבחות, ולראות השגחה פרטית ובירור האמונה ע"י המדמה = שהוא על-ידי ברור המדמה שהוא בחינת לבושין פנ"ל, כי מלכד האמונה הכללית, יש לברר המדמה מתוך הדברים הרעים, וכמו שר' נתן והבעש"ט ורבינו מלמים אותנו איך להגיע לכל הדברים הקדושים האלה.

ע"י הציצית אנו מתחילים את היום בתיקון המדמה ובירור הלבוש

ואלו הלבושין נתתקנין על-ידי הציצית, אנו מקבלים בכל יום את הלבושים שאדה"ר קיבל, ע"י הציצית שהם בחינת הקול המשקה את הגן פנ"ל וזהו (בראשית ג'), "את קולך שמעתי בגן", זה בחינת ציצית פנ"ל קולך שמעתי בגן ואירא, שקיבל לבוש כזה, שמבררים את היראה הנפולה וזוכים ליראת השם, וזהו שפ"ס, "כי ערום אנכי", 'ערום' דיקא, כי עכשיו אני צריך לבושים פנ"ל, על-כן חמלת עלי בחסדיך והמשכת עלי אור הציצית אדה"ר מורה לה' שנתת לי הארה איך לברר המדמה בכח הציצית, שהוא בחינת הקול הפנ"ל, בחינת את קולך שמעתי בגן וכו'.

ואז אחר החטא שעסק השם יתברך לתקנם עשה להם לבושים בחינת ויעש ה' אלקים וכו' וילבישם, הינו שהמשיך עליהם אור הציצית, שהם עקר תיקון הלבושים דקדשה, כי עקר תקונם על-ידי ציצית שהוא בחינת הקול המשקה את הגן, ואירא, כמבואר בתורה, שזה מאיר לאדם יראה והתחדשות השיר שיתער לעתיד שעל-ידי זה נמשך הריח הטוב ונכנע מזונא דגופא, שהוא בחינת עקב עשו, כך יש לו כח להתגבר נגד התאוות שהם עקב עשיו בכל דבר, ויש לו הארת הקול בגן ולא מתבלבל מהדרים הצדריים ויכול להתגבר למעשה במזונא דנשמתא נגד המזונא דופא.

ואלו הבגדים לבש יעקב אז, כי יעקב תקן חטא אדם הראשון, כי שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם הראשון (בבא מציעא פד), היינו שתיקן את חטא אדה"ר כי הוא המשיך הקול הפנ"ל, בבחינת הקול קול יעקב, שעל-ידי זה העלו הבגדים ריח טוב, בחינת וירח את ריח בגדי וכו', ובוזה מתפרש הברכות שנתן יצחק ליעקב, כי הביא לו מטעמים כאשר אהב, והריח ריח גן עדן, ריח בירור המדמה בתכלית הגדלות והשיר, ועל-ידי זה הכניע ובטל את מאכלי עשו, שהם בחינת מזונא דגופא, והביא הוא מטעמים לאביו כאשר אהב מפקודין דעשה כמ"ש בזה"ק כשארם מקיים מצוות, ה' אוהב את זה, ולא כאשר שנה מפקודין דלא תעשה, כי מאכלי יעקב הם בחינת מזונא דנשמתא שהגביר אז על מזונא דגופא, כי יעקב זכה להגביר הריח הטוב על-ידי הקול קול יעקב, בחינת ראה ריח בני פריח שדה וכו' פנ"ל: כי תיקון המדמה הוא כל הברכות, לכן הוא זכה לפרנסה, ויתן לך האלקים, כי כשהמדמה מתברר, זה מביא את השפע.

תחילת תיקון האדם שלפחות ילבש איזה בגד, ולא יהיה בבהמה ובנענ

יא) וְזֶה בְּחִינַת (בראשית ט), ר' נתן עובר לענין של נח אחרי המבול, "ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם", דא ציצית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תיקונים יח) וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (סימן ז), כי נח שנתה מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה (שם) ואיתא בזהר הקדוש שפגם נח היה בבחינת הפגם של חטא אדם הראשון, כי חטא אדם הראשון היה בחינת הפגם המבאר בהתורה הנ"ל, שלפעמים הסטרא אחרא יונקת מן הרחמנות והדעת, כי חטא אדה"ר הוא פגם הדעת ונהיה עץ הדעת טוב ורע, שזהו בחינת והנחש היה ערום וכו', עין שם, שזהו בחינת חטא אדם הראשון שהיה על-ידי והנחש היה ערום, כמבאר בתורה, שאז מתגבר מזונא דגופא, היצר הרע הוא ערמומי ורוצה להפיל את האדם להחליש דעתו שאינו יכול כלום, כי כשמכניעין ומבטלין מהדעת אחיזת הסטרא אחרא בחינת והנחש היה ערום, כי כשמתחזק באמונה ותפילה, הדעת יוצא מהסט"א מנחש בכח הבעל כח הגדול שרבינו מכניע את הקליפות ואנו יכולים לחזור אל הדעת על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח, נתתקן הכל עד שזוכין להגנון הנ"ל, שהוא בחינת חוט של ציצית, שעל-ידי זה זוכין לריח הבגדים, בחינת מזונא דנשמתא וכנ"ל.

והלפך כשאין זוכין לתקן ולהכניע בחינת אחיזת והנחש היה ערום, אז מתגבר, ח"ו, מזונא דגופא, שהוא בחינת אכילת עץ הדעת טוב ורע, ואז כשאין זוכין לתקן זאת על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח, אזי המדמה אינו מברך, שזהו בחינת זיהמת הנחש, שהוא בחינת בלבול המדמה, כמבאר בהתורה הנ"ל. ר' נתן בהמשך נכנס לענין של נח, שלאחר המבול שהוא בחי' הכנעת הרע בתיקון הבעל כח, אלא שנח לא בנה את העולם בשלימות ולא נתתקן המדמה, לכן היה בחי' יין, ענין שכרות ובלבול הדעת שהוא המשך לחטא אדה"ר, שע"ז לא השלים נח את הדעת.

עוצם מסירות נפשם של הצדיקים המופלגים לרדת אל הקטנות ויניקת הקליפות, ולהוציא אותנו משם

ונח אף-על-פי שהיה צדיק גדול, אף-על-פי-כן עדין לא זכה לתקן חטא אדם הראשון, כי איתא שנח לא התפלל כראוי על בני דורו, כמבאר בזהר הקדוש מענין נח ואברהם ומשה, שנח לא התפלל כלל, ואברהם התפלל על דורו, אבל לא כמשה שמסר נפשו בשביל ישראל וכו', עין שם, ועקר התפלה של הצדיק הגדול, שעל-ידי זה מתקן הכל, היא התפלה בבחינת דין הנ"ל, שעל-ידי זה הוא מוציא מהסטרא אחרא כל חיותה וכו', עד שנתתקן הכל כנ"ל, שלזאת התפלה צריך הצדיק מסירת נפש מאד, ועל-כן נקרא זה הצדיק ציר נאמן לשולחיו על שהוא מוסר נפשו בשביל ישראל, כמו שכתוב שם, כי הצדיק שיכול להתפלל בבחי' דין, זה ענין עמוק מאד, לא כ"כ מובן, אך מובא בזה"ק, שכמה שרוצים לגרום רחמים והמשכת שפע וישועה, אך באמצע רואים שהקלי' מתגברים מאד ומקלקלים את הכל, והקב"ה אומר 'מי ינצח את הנחש יקבל ברתא ומלכא', הנחש הוא מציאות כל העוונות ויניקת הקלי' שמונעים התעלות אתעל"ת והמשכת השיר, לכן צריך צדיק שיעורר רחמים רבים, ובאים כמה צדיקים וזורקים חיצים, והנחש צוחק עליהם, כי אין להם את הכח הגדול שלימות נפש רוח נשמה וקרושה של הצדיק שמעורר היחוד עליון, שיר פשוט, המשכת מרות הרחמים, וכדי לזכות לזה, צריך הצדיק להוריד את עצמו לקטנות של מציאות הדינים, ולהמתיק את הדינים האלה,

להוציא את הרע משם, שזהו דבר שצריך על זה מסירות נפש גדול מאד, לתקן החטאים. וכנראה שכלל הענין הזה הוא לעורר את ישראל בתשובה, שהוא אומר לנו אתם חטאתם חטאה גדולה, להכניס בנו איזה התעוררות, שזהו התעלות השיר מרובע וכו', משה זכה לזה בשלימות כמו"ש בזה"ק, משה זרק חץ אחד ונהרג הנחש, זהו הבעל כח הגדול מצד ביטול הדינים והקליפות והעבירות ה' ירחם, ואז מעלה את השכינה ונמשך רחמים גדולים.

ונח לא מסר נפשו כמשה, ולא זכה להתפלג בבחינת דין הנ"ל, על-כן לא הוציל את בני דורו ולא הוציא מימי הרעת מהסטרטא אחרא, על-ידי זה בא מבוול ושטף את העולם, כי להכניע ולבטל מים הזדונים שהוא הסטרטא אחרא הרוצה לשטף את העולם ח"ו, ולהוציא משם מימי הרעת, זה נעשה על-ידי התפלג בבחינת דין של הבעל כח, שהוא בחינת מטה עוז, שעל-ידי זה הוא קריעת ים סוף, בחינת (תהלים ער) אתה פוררת בעזים ים שברת ראשי תנינים על המים וכו', כמו שכתוב שם, עין שם, ענין קריעת ים סוף הוא שלימות הכנעת הרע בכח של הרבי, וע"י ישראל שנוסעים אל הצדיק בתשרי", ר"ת ים שברת ראשי תנינים. ומחמת שפח לא מסר נפשו ולא התפלג התפלג בבחינת דין, על-ידי זה לא תקן בשלמות הכח המדמה כנ"ל, ועל-כן היה הפגם שלו על-ידי היין ששתה ונשתפר בו:

ר' נתן מבאר שנה שאיר את מציאות היצר הרע של הדמיונות שהוא המשך עץ הדעת, ומתוך זה יבין כל אחד מה שעובר עליו בענין עצבים, לחץ ודחק, וחלישות הרעת ועצבות, שזהו ענין היין הזה שר' נתן מזכיר לנו להראות איך המדמה שולט עלינו, ונוכל לברר את המדמה, ע"י שנתחזק בעבורת ה', וזה העיקר מה שאנו צריכים לזכות בימי אלול הק' לזכות לקדושת הרעת ולצאת מבלבול המדמה.

ששזוכה נתעלה ע"י היין מדעת פשוט לדעת יותר גדול, ונתתקנים ביותר המחיי- צות הפרוסות בפני התאוות

(יב) כי יין מביא שנה, שהוא בחינת כח המדמה, ועל-כן יין יש בו שני כחות, בחינת זכה-משמחו, לא זכה-משממו (יומא עו), נהיה כמו טיפוש, ויש בלב ובמח שממה וריקות, בחינת יין המשמח ויין המשפר, כי השכרות של יין זה בחינת בלבול המדמה, שעל-ידי זה מדבר דברי שטות ושגעון, שזהו נמשך מהמדמה שהוא מבלבל כידוע. ועל-כן יש בהיין שני כחות הנ"ל, בחינת זכה וכו' כנ"ל. זכה לתיקון הברית ומברר המדמה, וממאס בכל דבר רע, כי יש לו מחיצה פרוסה נגד כל רע, שזהו עיקר תיקון המדמה, והעקר בפני תקון הברית, כמוכא דברי רבנו ז"ל במקום אחר ועקר תקון הברית הוא על-ידי התפלג בבחינת דין הנ"ל של הבעל כח, שעל-ידי זה מוציא מהסטרטא אחרא כל חיותה כל הרעת וכו' שבלעה וחוזרים ונתתקנים המחין שהם המחיצות פרוסות בפני פגם הברית ועל-ידי זה זוכה לתקון הברית כמו שכתוב שם כי עיקר נפילת האדם למדמה, הוא שנרמה לו שאינו יכול להתגבר על זה, ונמשך אחר התאוות, עוד ועוד תאוות, וככה כל החיים אינו יכול לעמוד נגד המדמה, רבינו נותן לנו תיקון הברית, וכן יכולים לצאת מזה, יוצאים, ומתחזקים, ועולים אל הרעת, וההתחלה בראש השנה לחדש את הרעת, אדם חוזר לקבל מוח שמפריד אותו מהמות הזה.

ואז על-ידי התפלג הנ"ל, שהוא בחינת תקון הברית, על-ידי זה המדמה מברר ומתקן ואז כששותה יין, הוא בבחינת זכה-נעשה ראש, זכה-משמחו, בחינת יין המשמח, כי נתרוםם

דעתו על-ידי היין זוכה לשמחה, שהוא בחינת השיר והנגון הנ"ל שנמשך על-ידי ברור המדמה שמשם כל השמחות, בחינת (תהלים צ"ב) עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שפחתני ה' בפעלך וכו' ועל-כן אין אומרים שיר אלא על היין (ברכות ל"ה) כשרוצה לעלות מדעת פשוט לדעת יותר גדול, שותה קצת, ועולה לדעת לרוח נבואה ורעמים, ומתחזק המח בבחי' הקדושה, והשמחה מתגלית ויוצאת מחדש, וזהו י' מיני נגינה.

אדם יכול לבדוק את המצב שלו לפי החלומות בליכה

והפלא, כי היין הוא בבחינת שנה, בחינת פח המדמה, כי טבע היין שמיא שנה ומתגבר פח המדמה, שזהו בחינת השכרות שנסתלק דעתו על-ידי שתיית היין כמו בשעת שנה ונשאך רק המדמה ועל-ידי זה מדבר דברי שטות על-ידי בלבול המדמה, ה' ירחם אם אדם נופל לשתות יין כמו גוי, עם ריקנות כזאת, והשכל מתבלבל ומסתלק הדעת, ומדבר שטויות כי פרוב בני אדם המדמה אינו מברך. ועל-ידי זה מדבר דברי שטות ושגגון בשעת השכרות כמו האדם בשעת שנה, שמבלבל אותו המדמה בבלבולים, שהם החלומות המבולבלים של רב בני אדם, שהם באים מבבלול המדמה בשעת שנה, שחי בסוג של בלבול ומדמה, יש חלומות בשינה, ויש חלומות בהקיץ רח"ל.

אבל הצדיק שזוכה לתקן המדמה כנ"ל, אזי גם החלומות שלו ברורים צורקים ואמתיים בבחינת חלום על-ידי מלאך, כי הוא זוכה לרוח הקדש בחינת רוח נבואה שמברר המדמה שרבינו ממשיך גם עלינו את הרבר הזה, ועל-כן בשעת השנה בעצמו הוא מקבל בחינת רוח הקדש, שזהו בחינת חלום על-ידי מלאך, כמ"ש בלקו"ת סי' ה' איך אנו זוכים לזה, כי החלום הוא בחינת נבואה, כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נו) בחינת (במדבר י"ב) בחלום אדבר בו ולהפך מי שאינו זוכה לברר המדמה נאחזים פמה בבלבולים בהמדמה ועל-ידי זה מבבלבלים הסטרא אחרא והקלפות אותו בשעת שנה בחלומות מבבלבלים, בבחינת חלום על-ידי שד שנמשך על-ידי בלבול המדמה, שהוא בחינת זיהמת הנפש וכו', כמו שכתוב שם. כל אחד יכול לראות בשינה איפה הוא אוחז, העיקר לא להשבר רק להכיר שזה רמיונות, ולעבוד לשבר את הרמיון הזה, ולהזהר משתיית היין ומכל מה שמבלבל, שזה עיקר התשובה.

סוד ההקאות של השיכורים

ועל-כן היין שמיא שנה ורמיון יש בו שני בחינות אלו שמי שזוכה לברר המדמה אזי היין בקדשה בבחינת ברור המדמה, שהוא בחינת יין המשמות, כי על-ידי ברור המדמה זוכין לאמונה, שעל-ידי זה זוכין להנגון הנ"ל, שהוא בחינת שמחה, בחינת עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שפחתני ה', כי משם כל השמחות כנ"ל. אבל בשאין המדמה מברך אזי היין בבחינת בלבול המדמה, שהוא שכרות ממש, בחינת יין המשכר כנ"ל וזהו בחינת (ישעיה י"ט) כהתעות שפור בקיאו, כי טבע השכור שנותן הקאות, כי בשהיין בקדשה שהוא נמשך מהתפלה בבחינת דין של הבעל כח, אזי הסטרא אחרא מכרחת ליתן הקאות בבחינת (איוב כ') חיל בלע ויקיאנו להקיא כל הדעת וכל הקדושות שבלעה וכו', כמו שכתוב שם, אבל בשאין היין בקדשה אז הוא בעצמו מכרח ליתן הקאות:

ר' נתן אומר פה ענין מופלא, בפשטות אדם מקיא כששותה יין, למה, הרי שתה, למה להקיא, אלא שגם הסט"א תופס את תפילת ישראל והצדיקים, ולא חושב מה יהיה הסוף מזה, בסוף

ליקוטי הלכות ח"א דף מז - מז הלכות ציצית ה' אות ח - טז

בא הקיבוץ הקדוש של הרבי, וצריך להקיא כל מה שבלע, זה פלאות רחמי ה' וזה עיקר תיקון המוחין שלנו, ובזה אנו זוכים לשמחה ושוב הדעת. וה' עשה שגם טבע אדם ששותה יין בשביל שיתן הקאות, וככה הוא כבר יודע שזה לא טעים בכלל. גם בע"ד עושה ככה. בחי' חיל בלע ויקיאנו, וזהו שבירת הקלי' והוצאת הניצה"ק, דווקא בשתיית היין.

יג) ועל-כן נח שלא זכה להתפלל בבחינת דין כנ"ל, על-כן כשפא אל היין נשתפר בו, כי לא נתברר המדמה בשלמות, שעל-ידי זה היין בבחינת יין המשפר, פי שכרות הוא בלבול המדמה כנ"ל ועל-כן היה התקון על ידי בחינת ציצית, כמו שכתוב, "ויקחו שם ויפת את השמלה" דא ציצית כנ"ל, כי ציצית הוא בחינת חוט של חסד, שהוא בחינת השיר והנגון הנ"ל שנמשך מברור המדמה כנ"ל, ועל-כן על-ידי זה תקנו פגם נח שפגם בהמדמה על-ידי השכרות, כי הם המשיכו בחינת תקון המדמה על-ידי הציצית שנמשכין מבחינת תקון המדמה כנ"ל: כי נח נאמר בו 'ויתגל' היינו שאין לו לבוש ותקון המדמה, אך שם ויפת הביאו לו בגד, שהוא שיר וניגון ותקון המדמה, מציאות תחילת הנהגת אדם בדרך שכל ונורמלי, לא בחי' חס וכנען, אלא בחי' שם ויפת, קצת שכל. ובזה יש ציצית, קצת בירור המדמה.

שירת הלויים מחדש את האמונה ומעלה את המדמה הבהמי

יד) וזהו בחינת יין של נסכים שעליהם אומרים שיר, בכל קרבן מביאים נסכים, והלוויים אומרים עליהם שיר, כי אין אומרים שיר אלא על היין, כי כל הקרבנות הם בחינת ברור המדמה, כי הקרבנות באים מבהמות ועופות, שהם בחינת המדמה, כי הבהמה יש לה כח המדמה שהוא כח הבהמיות, כמוכא ברברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן נ"ד) כח המדמה שאדם שוכח את עלמא דאתי, שוכח את ה', כי המדמה מפריע, ולזה צריך נקודות טובות והתחזקות כמ"ש שם בסי' נ"ד. ועל-כן מביאין בהמה לקרבן כדי לברר המדמה, כי מבחינת המדמה משם נמשכין כל העונות, כמבאר במקום אחר. ועל-כן צריכין להביא בהמות לקרבנות כדי לתקן ולברר המדמה ועל-כן מביאין אז יין לנסכים ואומרים עליהם שיר, כי היין הוא בבחינת שנה, בחינת מדמה ועל-ידי היין לנסכים, שהוא יין וקדושה, על-ידי זה נתתקן המדמה בשלמות, תחילה מביאים קרבן ודם, ואח"כ היין והשיר, שמי שהוא שומע, היה עולה להתעוררות גדולה מאד, כי הוא השיר שלעתיד וכל אדם מתעורר לשיר מרובע משולש וכו' כל אחד מה שזכה עד שעולה לשיר פשוט שעל-ידי זה זוכין לשיר שלעתיד כנ"ל שמשם נמשכין כל השירות כנ"ל, שזהו בחינת השיר שאומרים על היין דיקא, כי עקר השיר על-ידי ברור המדמה, שהוא בחינת יין כנ"ל:

התחדשות לקבל שבת בקדושה, כי עיקר היהדות תלוי בשבת

טו) וזהו בחינת כוס יין של קדוש ושל ברפת המזון ושל הברלה שכל זה הוא בחינת אין אומרים שיר אלא על היין כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לה) כי עקר קדושת שבת יום טוב הוא על-ידי התגלות האמונה שנתגלה אז בתוספות אור גדול כי שבת הוא בחינת אמונה בקדוש העולם. כי כלל העבודה הוא בירור המדמה ולחזור לאמונה ברורה ומזככת בהשגחה ונפלאות, אומנת חידוש העולם, וזה מאיר בשבת, שזהו עקר הקדוש שאומרים ויכלו שמעידין שהשם יתברך ברא את העולם בששת ימי המעשה ושבת בשבת, וכן יום טוב הוא גם כן בחינת שבת שמעיד על חידוש העולם, כי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים שמזכירים

הנפלאות שעשה עמנו ה' ביציאת מצרים ובמתן תורה ואז בשעת יציאת מצרים נתגלה אמונת חדוש העולם לכל באי עולם על-ידי הנסים והנפלאות והאותות הנראות מאד אשר לא נשמעו ולא נראו מעולם אשר עשה השם יתברך עמנו בשעת יציאת מצרים וקריעת ים סוף ומתן תורה וכו' וכו' וזה אנו ממשכיבם על עצמינו בכל יום טוב ויום טוב נמצא, ששבת יום טוב מורים על חדוש העולם, שזה עקר האמונה, שבזה תלוי עקר היהדות, עקר קדשת ישראל בשבת ומועד תלוי עיקר היהדות!

זהירות מעיתונים וכתבי עת

ומי שכופר בזה ח"ו, כל שהוא, הוא אפיקורוס גמור ואין לו חלק באלהי ישראל ולא בתורת משה. (ואין להאריך בזה פאן מגדל גנותם של העוסקים בספרים שיסודם בנוי על-פי סברת האפיקורסים והכופרים המפרסמים שנופרים בזה, ימח שמם וזכרם, כמו אריסטו היין הכופר המפרסם וחבריו, ימח שמם), ואידך יעלה על הדעת לעסק בספרים המביאים סברותיו הרעות והזרות מאחר שהוא הוא האפיקורוס והכופר הגמור הכופר בתורת משה ובהשם יתברך לגמרי ועל-כן באמת כל אלו העוסקים באלו הספרים יוצאים מן הדת לגמרי בריך רחמנא דשיזבין צריך להזהר גם היום בכל העיתונים ודברים כאלה, וכן ספרי המדע שבנתיים על הטעות שלהם רוולוציה, זה מונח לנו בכל הצודים, מה שגרים בין אנשים שאין שומרים תורה ומצוות, צריך להתחזק מאד באמונה, ולהזהר מאנשים רחוקים, ואנו צריכים לזכות לאמונה יותר ברורה ומזוככת שמתגלה ע"י הבעש"ט ורבינו, לעלות לאמונה ודעת ויראת ואהבת ה'. ר' נתן לא מוכיח אותנו בדרך מוסר, רק לגבי הספרי בפירה, שניזהר לא ליפול לקרירות ואפיקורסות. וכלול בזה כל המניעות מלהתקרב לרביה"ק.)

ועל-כן בשבת יום טוב שעקר קדשתם על-ידי התגלות האמונה שנתגלה אז, שזה עקר הקדשה, איי כמה צריך להתעורר לקבל שבת ויום טוב בקדושה, להתחדש מחדש, כי בימות החול הבע"ד מחליש אותנו, הנה מגיע שבת צריך להתחדש מחדש, על-כן אז אומרים שיר על היין שהוא בחינת הקדוש, כי בשבת יום טוב נדחה זיהמת הפחש ואז המדומה מברך ומתקן ואנו צריכים בשבת לעזוב את הכל ולחזור אל האמת שה' מסדר את הכל בהשגחה פרטית, ולבא לשיר ניגון ומתיקות ואז היין בקדשה בבחינת יין המשמח ואז נמשך על-ידי היין, שהוא בחינת מדמה, בחינת אמונה שלמה, לכן אומרים ויכולו על היין דווקא כי עיקר קדושת שבת לברר המדמה שזה עקר המשכת קדשת שבת יום טוב ועל-ידי האמונה זוכין לשיר הנ"ל, שהוא בחינת הקדוש, שהוא גם כן בבחינת השיר שאומרים על היין דיקא כנ"ל:

אנו כן יכולים לברר האכילה ע"י התחזקות באמונה

(זו) וזהו בחינת כוס של ברכת המזון, כי אנו צריכין להעלות ולברר אכילתנו שיהיה בבחינת מזונא דנשמתא, שאדם צריך לשלוט על עצמו, לשלוט על תבערת הלב, שאחר התפילה הוא רץ לאכול ולמשא ומתן, ובה אדם נופל הרבה, ורואה שנופל עוד ועוד, עד שלא מוצא דרך איך לפעול למעשה, אין אדם יודע אם הוא זכה למשהו, ולא יודע איך לעשות בזה, אבל באמת עם אמונה פשוטה אפשר, להתקרב לה' ולעשות ברכה טובה, לדעת שה' ברא את זה, כמה דברים ששייך, וצריך בזה הרבה חיזוק, לא מוסר ששובר שאני נופל ונופל, אלא להעלות ולברר אכילתנו, בבחי' מזונא דנשמתא, שזה זוכין על-ידי השיר הנ"ל כנ"ל היינו ע"י חיזוק

שה' אייתי ועל-בן עקר ברכת המזון הוא על-ידי ארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ח), "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה וכו'" כי ארץ ישראל הוא על-ידי כח מעשיו בחינת בראשית ברא אלקים וכו', א"י זה מקום שמתנהג רק בהשגחה ונפלאות, לא לדאוג ולא לפחד, כי הכל שלו יתברך והוא שומר עלינו אמר ר' יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה וכו', כמבאר כל זה שם בהתורה הנ"ל, עין שם ומבאר שם שארץ ישראל וחדוש העולם לעתיד הם בחינה אחת שמשם נתעורר השיר הנ"ל, שעל-ידי זה מתגבר מזונא דנשמתא שזוכר שה' ברא את המים, ה' ברא את החיטים וכל מה שאני אוכל, הוא עשה בהשגחה פרטית בשבילי, זה כבר קדושת אכילה.

ועל-בן אחר האכילה שאנו צריכין לברר האכילה שתהיה בבחינת מזונא דנשמתא, ששלימות הברירה הוא לגלות שם ה', ברכת המזון מגלה מלכות ה' בעולם, וממשיך את החיות באופן שעוה"ז יכול להיות מבורר, על-בן אנו מברכין אותו יתברך על הארץ הטובה שהוא ארץ ישראל ועל-ידי זה אנו ממשיכין עלינו קדשת ארץ ישראל ועל-ידי זה נתעורר השיר שיתער לעתיד כשיחדש את עולמו בבחינת ארץ ישראל, כמו שכתוב שם ועל-ידי התעוררות השיר הזה זוכין להגביר מזונא דנשמתא על מזונא דגופא ע"י שמודים לה' בברכה הראשונה, טוב ומטיב, ברכה שניה א"י, ברכה שלישית מרחם עלינו ונותן לנו כל טוב, ובנין ביהמ"ק, והטוב והמטיב, כל זה מברר המדמה ומגביר מזונא דנשמתא. ועל-בן צריכין לברך ברכת המזון על פוס יין, בבחינת אין אומרים שיר אלא על היין, כי אי אפשר לעורר השיר הנ"ל כדי לזכות לבחינת מזונא דנשמתא כי אם על-ידי היין דקדושה, שהוא בחינת ברור המדמה, שעל-ידי זה זוכין לאמונה ועל-ידי זה נתעורר השיר הנ"ל כנ"ל: וכ"ש בשבת וחג. ה' יזכנו אמן.